

Załącznik nr 2

Lista wskaźników na poziomie projektu dla Działania 10.4 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel główny projektu został zrealizowany. Wskaźniki służą ilościowej prezentacji działań podjętych w ramach projektu i ich rezultatów. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny umożliwiać mierzenie jego postępu względem celów projektu.

W ramach wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca określa **odpowiednie wskaźniki służące pomiarowi działań i celów założonych w projekcie**. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy niniejszego Regulaminu oraz *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*.

Wnioskodawca zobowiązany jest do monitorowania w projekcie **wskaźników programowych** określonych w RPO WD 2014-2020:

- a) **Wskaźniki produktu:** dotyczą realizowanych działań. Produkt stanowi wszystko, co zostało uzyskane w wyniku działań współfinansowanych z EFS. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu. Wskaźniki produktu odnoszą się do osób lub podmiotów objętych wsparciem (zgodnie z definicją określoną w *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*).

W ramach Działania 10.4 dla wszystkich typów projektów określono poniższe wskaźniki produktu:

Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Definicja wskaźnika
Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie	osoby	Liczba nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem, w tym: - liczba osób przygotowanych do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych w ramach studiów podyplomowych lub innych form doskonalenia; - liczba nauczycieli uczestniczących w formach doskonalenia zawodowego organizowanych we współpracy z uczelniami; - liczba nauczycieli uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawców o czasie trwania nie krótszym niż dwa tygodnie; - liczba nauczycieli objętych wspomaganiami realizowanym przez placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne i biblioteki pedagogiczne oraz uczestniczących w sieciach współpracy i samokształcenia.

Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	osoby	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, objętych wsparciem bezpośrednim w ramach programu w postaci staży i praktyk u pracodawcy. Pod pojęciem staży realizowanego w ramach wszystkich typów operacji należy rozumieć takie formy nabywania umiejętności praktycznych, których zakres wykracza poza ramy określone dla praktyki zawodowej. Staże mogą zatem obejmować kształcenie zawodowe praktyczne realizowane w ramach praktycznej nauki zawodu (pnz) lub wykraczać poza zakres pnz. Zasady realizacji pnz określa Rozporządzenie MEN z dnia 15 grudnia 2010 roku w sprawie praktycznej nauki zawodu.
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	sztuki	Liczba szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe wyposażonych/doposażonych w ramach programu w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne zapewniające wysoką jakość kształcenia i umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia w zawodach. Moment pomiaru wskaźnika rozumiany jest jako dzień dostarczenia sprzętu/materiałów dydaktycznych do szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe.
Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego, objętych wsparciem w programie	sztuki	Liczba jednostek systemu oświaty istniejących lub nowoutworzonych, realizujących zadania zbieżne z zadaniami centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego (ckziu), tj. współpracujących z pracodawcami i organizacjami pracodawców oraz prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe, a także podejmujących działania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, w tym również dla osób dorosłych.
Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	osoby	Liczba osób dorosłych, które uczestniczyły w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego zorganizowanych we współpracy z pracodawcami (kwalifikacyjne kursy zawodowe, kursy umiejętności zawodowych, inne kursy) zgodnie z obowiązującymi przepisami w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych. Wskaźnik dotyczy wyłącznie formy wsparcia realizowanej w ramach typu projektu 10.4.B, ppkt m.

Wskaźniki produktu monitorowane są w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie (co do zasady za moment rozpoczęcia udziału w projekcie uznaje się przystąpienie do pierwszej formy wsparcia świadczonej w ramach projektu).

Uwaga:

Powyższe wskaźniki są obligatoryjne dla Działania 10.4, o ile Wnioskodawca realizuje formę wsparcia w ramach projektu, która przyczynia się do osiągnięcia wskaźnika zgodnie z powyżej przedstawioną definicją. Oznacza to, że jeżeli w projekcie przewidziano realizację form wsparcia, które mogą być

monitorowane z wykorzystaniem powyżej wskazanych wskaźników, Wnioskodawca musi je wybrać z listy rozwijanej tworząc wniosek w generatorze wniosków SOWA.

- b) **Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:** dotyczą oczekiwanych efektów wsparcia ze środków EFS. Określają efekt bezpośrednio po zakończeniu udziału w projekcie i mierzone są do 4 tygodni od zakończenia udziału w projekcie. W celu ograniczenia wpływu czynników zewnętrznych na wartość wskaźnika rezultatu, powinien on być jak najbliżej powiązany z działaniami wdrażanymi w ramach konkursu.

W ramach Działania 10.4 dla wszystkich typów projektów określono poniższe wskaźniki rezultatu bezpośredniego:

Nazwa wskaźnika rezultatu bezpośredniego	Jednostka miary	Definicja wskaźnika ¹
Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	<p>Fakt nabycia kompetencji będzie weryfikowany w ramach następujących etapów:</p> <p>a) ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie,</p> <p>b) ETAP II – Wzorzec – zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych,</p> <p>c) ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie,</p> <p>d) ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie.</p> <p>Kompetencja to wyodrębniony zestaw efektów uczenia się/kształcenia. Opis kompetencji zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik projektu ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji. Wykazywać należy wyłącznie kwalifikacje/kompetencje osiągnięte w wyniku interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego.</p>

¹ Definicje wskaźników rezultatu bezpośredniego są zgodne z definicjami odpowiednich wskaźników zawartymi we *Wspólnej Liście Wskaźników Kluczowych 2014-2020 dla EFS (WLWK)*, która stanowi załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS	sztuki	Liczba szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, wykorzystujących doposażenie zakupione w ramach programu do prowadzenia zajęć edukacyjnych. Wykorzystanie doposażenia jest weryfikowane na reprezentatywnej próbie szkół/placówek objętych wsparciem w ramach RPO do 4 tygodni po zakończeniu projektu w ramach wizyt monitoringowych przeprowadzonych przez pracowników Instytucji Zarządzającej.
Liczba osób które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia	osoby	Liczba osób dorosłych, które ukończyły pozaszkolne formy kształcenia, np. kwalifikacyjny kurs zawodowy, umożliwiające uzyskanie kwalifikacji w zawodzie. Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego zamieszczono na stronie http://rpo.dolnyslask.pl/ pod ogłoszeniem o konkursie. Wykazywać należy wyłącznie kwalifikacje osiągnięte w wyniku interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego. Wskaźnik dotyczy wyłącznie formy wsparcia realizowanej w ramach typu projektu 10.4.B, ppkt m.

Uwaga:

Powyższe wskaźniki są obowiązkowe dla Działania 10.4, o ile Wnioskodawca realizuje formę wsparcia w ramach projektu, która przyczynia się do osiągnięcia wskaźnika zgodnie z powyżej przedstawioną definicją. Oznacza to, że jeżeli w projekcie przewidziano realizację form wsparcia, które mogą być monitorowane z wykorzystaniem powyżej wskazanych wskaźników, Wnioskodawca musi je wybrać z listy rozwijanej tworząc wniosek w generatorze wniosków SOWA.

Ponadto, w ramach wniosku o dofinansowanie, Wnioskodawca może samodzielnie określić inne, dodatkowe wskaźniki specyficzne dla danego projektu, o ile będzie to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu (tzw. wskaźniki projektowe). Wskaźniki projektowe dla projektu muszą nosić inne nazwy niż ww. wskaźniki programowe i mieć inną definicję wskaźnika. Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel główny projektu zostały zrealizowany, tj., kiedy można uznać, że problem został rozwiązany (złagodzony), a projekt zakończył się sukcesem. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny umożliwiać mierzenie jego postępu względem celów projektu. Wybór wskaźników projektu powinien być powiązany z typem realizowanego przedsięwzięcia i planowanymi działaniami, które Beneficjent zamierza podjąć w ramach projektu. Do celu głównego projektu projektodawca powinien dobrać odpowiednie wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego, co umożliwi osobie weryfikującej część sprawozdawczą wniosku o płatność monitorowanie realizacji celu projektu. Wskaźniki określone w projekcie powinny spełniać warunki reguły CREAM, czyli powinny być:

- Precyzyjne – jasno zdefiniowane i bezsporne (C - clear);
- Odpowiadające przedmiotowi pomiaru i jego oceny (R - relevant);
- Ekonomiczne – mogą być mierzone w ramach racjonalnych kosztów (E – economic);
- Adekwatne – dostarczające wystarczającej informacji nt. realizacji projektu (A – adequate);
- Mierzalne – łatwe do zmierzenia i podlegające niezależnej walidacji (M – monitorable).

Odpowiednio we wniosku należy określić, w jaki sposób mierzona będzie realizacja celu poprzez ustalenie wskaźników pomiaru celu. Należy określić co najmniej jeden podstawowy i mierzalny wskaźnik, który w sposób precyzyjny umożliwi weryfikację stopnia realizacji celu głównego.

Dla wszystkich wskaźników uwzględnionych we wniosku o dofinansowanie należy określić, na podstawie przeprowadzonej analizy problemu/problemów, ich wartości bazowe (czyli przed rozpoczęciem realizacji projektu) oraz wartości docelowe, których osiągnięcie będzie uznane za zrealizowanie celu projektu. Obowiązek ten nie dotyczy wskaźników produktu. Wartość bazowa określona dla wskaźników rezultatu nie jest wliczana do wartości docelowej. Wartości bazowe i docelowe wskaźników powinny odnosić się do założonych celów projektu i dotyczyć zakresu planowanego wsparcia projektowego.

Ponadto, w ramach wniosku o dofinansowanie, Wnioskodawca zobowiązany jest wybrać (z listy rozwijanej) i monitorować (bez konieczności podawania wartości docelowej większej od 0) **wszystkie wspólne wskaźniki produktu (tzw. wskaźniki horyzontalne)** z listy WLWK, stanowiącej Załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, tj.:

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Definicja wskaźnika ²
1	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	sztuki	Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych), ułatwiający dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom niepełnosprawnym ruchowo czy sensorycznie. Jako obiekty budowlane należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB). Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone. Jeśli instytucja, zakład, itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych.
2	Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	osoby	Wskaźnik mierzy liczbę osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie nabywania/doskonalenia umiejętności warunkujących efektywne korzystanie z mediów elektronicznych, tj. m.in. korzystania z komputera, różnych rodzajów oprogramowania, internetu oraz kompetencji ściśle informatycznych (np. programowanie, zarządzanie bazami danych, administracja sieciami, administracja witrynami internetowymi). Wskaźnik ma agregować wszystkie osoby objęte wsparciem w zakresie TIK we wszystkich programach i projektach, także tych, gdzie szkolenie dotyczy obsługi specyficznego systemu teleinformatycznego, którego wdrożenia dotyczy projekt. Taka sytuacja może wystąpić przy cross-finansingu w projektach POPC i RPO, dotyczących e-usług publicznych, ale

² Definicje wspólnych wskaźników produktu są zgodne z definicjami odpowiednich wskaźników zawartymi we Wspólnej Liście Wskaźników Kluczowych 2014-2020 dla EFS (WLWK), która stanowi załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

			również np. w POIŚ przy okazji wdrażania inteligentnych systemów transportowych. Identyfikacja charakteru i zakresu nabywanych kompetencji będzie możliwa dzięki możliwości pogrupowania wskaźnika według programów, osi priorytetowych i priorytetów inwestycyjnych.
3	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	sztuki	Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale również dostosowanie infrastruktury komputerowej, np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia. Definicja na podstawie <i>Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020</i> .

Uwaga:

Wskaźniki horyzontalne wymienione w powyższej tabeli są obligatoryjne dla każdego naboru i dla każdego projektu.

We wniosku o dofinansowanie należy określić, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji celu poprzez ustalenie źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwości pomiaru. Dlatego przy określaniu wskaźników należy wziąć pod uwagę dostępność i wiarygodność danych niezbędnych do pomiaru danego wskaźnika.

Dodatkowe informacje dotyczące realizacji wskaźników rezultatu bezpośredniego w zakresie kwalifikacji znajdują się na stronie internetowej pod Ogłoszeniem o konkursie i Dokumentacją konkursową w następujących plikach:

1. Materiał o kwalifikacjach
2. Lista sprawdzająca kwalifikacje

UWAGA dla Konkursu ZIT AJ:

Zgodnie z załącznikiem nr 2 „Lista wskaźników do wykonania celów pośrednich oraz końcowych” do Porozumienia nr DEF-Z/987/15 z dnia 11 czerwca 2015 r. z późniejszymi zmianami, zawartego pomiędzy Województwem Dolnośląskim a Miastem Jelenia Góra pełniącym rolę lidera ZIT Aglomeracji

Jeleniogórskiej, wskaźniki produktu i rezultatu weryfikowane na etapie oceny zgodności ze Strategią ZIT A są następujące.:

Wskaźniki produktu:

- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie,
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy,
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego,
- Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie,
- Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS,
- Liczba osób które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia.